

Roslagsvatten

Systemval för insamling av restavfall, bioavfall, returpapper samt förpackningsavfall från skärgården i Österåkers kommun

Österåkervatten AB's styrelse föreslår kommunfullmäktige besluta

Insamling av restavfall, bioavfall, returpapper samt förpackningsavfall ska ske via gemensamma insamlingsplatser inom hämtningsområdet skärgården.

Sammanfattning

Roslagsvatten föreslår att den nuvarande insamlingen i skärgården utan sortering i säck ersätts med insamlingen av restavfall, bioavfall, returpapper samt fem förpackningsslag vid så kallade gemensamma insamlingsplatser strategiskt utplacerade på olika öar i skärgården. Det nya insamlingssystemet tas i bruk den 1 april 2026 i samband med att det nuvarande insamlingsavtal i skärgården löper ut.

Ärendet

Regeringen beslutade sommaren 2022 om förändringar i förordningen om producentansvar för förpackningar (papper, plast, metall samt färgat- och ofärgat glas). Syftet till förordningsändringen är ökad service samt enklare insamling och sortering av förpackningar för hushåll som gör att producenterna kan materialåtervinna mer avfall. Detta bidrar i sin tur till en mer resurseffektiv hantering av avfall och till den gröna omställningen eftersom behovet av nya råvaror blir mindre och gör att koldioxidutsläppen minskar.

De nya bestämmelserna innebär att kommunerna senast den 1 januari 2027 ska ha infört fastighetsnära insamling av förpackningsavfall från hushåll och samlokaliserade verksamheter. Med fastighetsnära insamling menas insamling från en fastighet där ett hushåll har avfall eller, om sådan insamling inte är möjlig med hänsyn till fastighetens utformning och belägenhet, trafiksäkerhet eller andra omständigheter, insamling från en plats i nära anslutning till en fastighet där ett hushåll har avfall. Kommunen ska sträva efter det bästa miljömässiga resultatet med hänsyn till avfallshanteringens sammanlagda miljöpåverkan utan att det medför oskäligen ekonomiska kostnader. I producentansvaret ligger att producenterna ska stå för kostnaderna för en effektiv insamling och behandling av förpackningsavfallet. I och med att kommunerna övertar ansvaret för insamlingen av hushållens förpackningsavfall regleras också att kommunerna ska få ersättning för sitt insamlingsarbete utifrån Naturvårdsverkets föreskrift om ersättning. När den fastighetsnära insamlingen införs för helheten, förpackningar samt rest- och bioavfall kommer kostnaden för förpackningsinsamling på den då gällande taxan att dras av.

Förutsättningarna för att ta hand om avfallet i skärgården är unika och utmanande. Skärgården är glest befolkad, det är stora avstånd mellan öarna och antalet invånare och besökare mångdubblas under några få veckor över sommaren. Transporter med båt och på öar, där det kan vara svårt att komma fram, är komplicerade och kostsamma. Dessutom är väder, vind och vattenstånd avgörande för att hämtningen ska kunna genomföras. Detta ställer höga krav på avfallshantering i skärgården.

Roslagsvatten

Adress: Box 437, 184 26 Åkersberga | Besöksadress: Sågvägen 2

Telefon vxl: 08-540 835 00

info@roslagsvatten.se | roslagsvatten.se

Roslagsvatten

Roslagsvatten vill möjliggöra en modern, robust och effektiv avfallshantering med hög servicenivå i skärgården. Det nuvarande avtalet för insamling av restavfall i skärgården löper ut t o m 31 mars 2026. Det både ställer krav och möjliggör för Roslagsvatten att se över hela insamlingssystemet för att säkerställa att lagkraven uppnås samtidigt som insamlingen från skärgården kan bli mer effektiv och hållbar.

Roslagsvatten har genom sitt uppdrag som renhållningsbolag i Österåkers kommun utrett hur insamlingssystemet i skärgården ska utvecklas för att uppfylla den nya förordningen, 2022:1274, om producentansvar för förpackningar på ett kostnadseffektivt, miljömässigt samt kundorienterat sätt. En levande skärgård är en förutsättning för att stärka en hållbar utveckling. För att bevara och utveckla en skärgård där människor vill bo, leva och dit besökare vill komma krävs en långsiktigt hållbar avfallshantering där både sociala, ekonomiska och miljömässiga dimensioner beaktas. För att möta upp denna vision och samtidigt möjliggöra en högre service ser Roslagsvatten därför att insamlingen behöver gå från insamling via säck till insamling vid gemensamma insamlingsplatser strategiskt placerade i skärgården. Först då kan erbjudanden om utsortering av inte bara restavfall och bioavfall utan också returpapper samt förpackningar (papper, plast, metall samt glas) tillhandahållas.

Roslagsvatten har under augusti månad utfört tre dialogmöten i Österåker kommuns skärgård i syfte att samtala om framtidens avfallshantering. Inbjudan till dialogmötena skedde via brev men fanns också att läsa på Roslagsvattens hemsida, Österåker kommuns evenemangskalender samt på uppsatta affischer på anslagstavlor runt om i Österåker kommuns skärgård. Dialogmötena genomfördes på Mjölkö, Vettarsö samt Ingmarsö. Fokus på mötena var dialogen om hur avfallshanteringen skulle kunna utformas för att möta de reviderade lagkraven om förpackningsinsamlingen och skapa ett robust och pålitligt insamlingssystem med förbättrad arbetsmiljö. För skärgårdsbor som inte kunnat närvara på någon av dialogmötena har det funnits möjlighet att läsa sig till informationen som presenterades på dialogmötet och istället skriftligen skicka in sina synpunkter. De inkomna synpunkterna har tagits med i utredningsrapporten som ligger till grund för föreslaget beslut.

Handlingar i ärendet

Beslutsförslag dokument-id 20240823-30017

Utredningsrapport systemval insamling hämtningsområde skärgård Österåker kommun

Kopia på beslutet till

För åtgärd:

Österåkers kommun: osterakerstadshus@osteraker.se

Sara Salminen: sara.salminensundholm@osteraker.se

För kännedom:

Charlotta Sangregorio: charlotta.sangregorio@osteraker.se

Fredrik Nestor: fredrik.nestor@osteraker.se